

Regionaal Centrum Prenatale Screening

Zuidoost Nederland

Nieuwsbrief 60, December 2021

Berichtgeving van uw regionaal Centrum

Hierbij ontvangt u de laatste nieuwsbrief van het jaar 2021. We hopen u hiermee weer te voorzien met belangrijke informatie rondom counseling, ETSEO/TTSEO en andere vakgerelateerde en algemene onderwerpen.

Tevens maken we van de gelegenheid gebruik om u en uw naasten hele fijne, warme feestdagen toe te wensen, ook al zullen die anders zijn dan we allemaal gehoopt hadden. Voor het nieuwe jaar wensen wij u alle goeds toe en kijken we uit naar wederom een mooie samenwerking!

SPSZON is tussen 23 december 2021 en 7 januari 2022 beperkt bereikbaar. Indien u in deze periode vragen heeft, mail deze dan naar info@spszon.nl: deze mailbox wordt met enige regelmaat gelezen. In uiterst dringende gevallen zijn we tijdens kantooruren telefonisch bereikbaar via 06 500 39 885.

Warme Kerstgroet van het Team van SPSZON;

Mijntje Pieters, Marian Daemen, Nanda Diederens,
Ruth Crijns, Sanne Brouwers en Chiara Hageman.

Nieuwe bijscholingsronde counselors bijna van start

Op 1 januari 2022 start voor alle counselors de nieuwe bijscholingsronde counseling prenatale screening. De counselor krijgt meer autonomie en keuzevrijheid in de te volgen bijscholing. De regie over het leren en bijblijven ligt bij de counselor zelf.

In vijf jaar dient de counselor prenatale screening twintig accreditatiepunten te halen voor dit onderwerp.

De 20 accreditatiepunten zijn als volgt verdeeld:

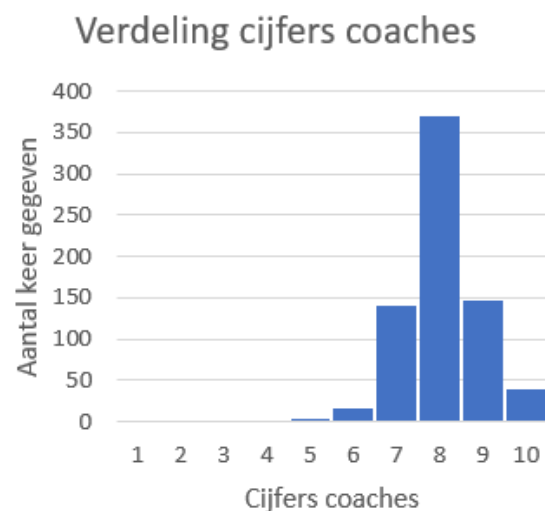
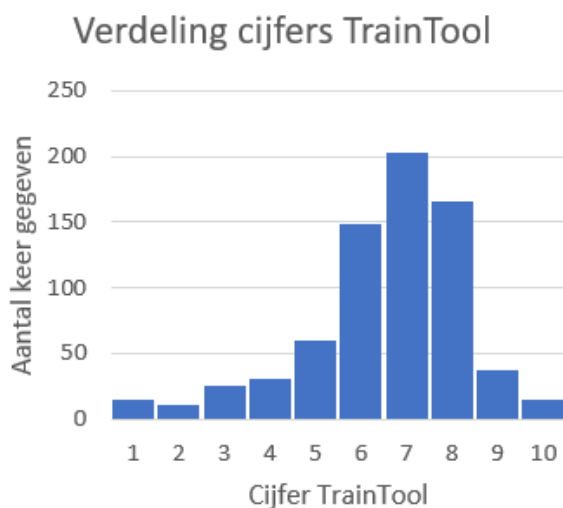
- 4 accreditatiepunten voor bijscholing op het gebied van kennis
- 4 punten voor een verplichte [e-learning](#)
- 8 accreditatiepunten voor bijscholing op het gebied van vaardigheden
- 4 accreditatiepunten voor bijscholing op het gebied van reflectie

Voor verloskundigen en gynaecologen zijn de 20 te behalen accreditatiepunten voor counseling prenatale screening onderdeel van het totale aantal van de 200 verplicht te behalen punten in 5 jaar. Voor verloskundigen wordt dit onderdeel van het Kwaliteitsregister Verloskundigen. De KNOV informeert de verloskundigen hierover op korte termijn.

Counselors kiezen zelf welke bijscholing zij willen volgen. Het aanbod is vanaf januari te vinden op www.pe-online.org/public en <https://medischescholing.nl/> Meer informatie over deze bijscholingsronde is te vinden op www.pns.nl. Vragen? Mail naar info@spszon.nl.

Traintool stopt

De bijscholing counseling via TrainTool is definitief gestopt. Via Traintool toetsten counselors hun vaardigheden doordat zij stukjes counselingsgesprek filmde in reactie op situaties die zij te zien kregen. In de jaren 2019 tot en met 2021 zijn er 1901 deelnemers geweest die de toets hebben gemaakt; het merendeel van de counselors nam vrijwillig deel. In totaal waardeert 80% van de counselors TrainTool met een 6 of hoger, gemiddeld een 6,5. De meesten geven een 6, 7 of 8. De counselors waarderen de coaches die de filmpjes beoordeelden met gemiddeld een 8,0. In totaal geeft 99% van de counselors de coaches een 6 of hoger, waarbij het zwaartepunt op een 8 ligt. Op de competenties werd op waardevrij communiceren het hoogst gescoord en op informatie uitwisseling het laagste.

Nieuwe contracten en kwaliteitsovereenkomsten

De geactualiseerde contracten met zorgaanbieders en kwaliteitsovereenkomsten met zorgverleners voor zowel counseling, ETSEO als TTSEO komen beschikbaar per 17 januari 2022. U heeft hierover mogelijk al een mail van uw Regionaal Centrum gehad. Uw nieuwe contract en/of kwaliteitsovereenkomst is pas geldig als deze is geaccordeerd in Peridos. Het is dan ook van belang dat u op of zo snel mogelijk na 17 januari 2022 in Peridos inlogt en het contract accordeert.

Een wijziging in de kwaliteitsovereenkomst voor zorgverleners gaat over de registratie in Vektis. Per 15 december 2021 is Peridos namelijk de bron voor de registratie van de verrichtingen prenatale screening in het AGB-register van Vektis. Voor een juiste registratie van deze erkenningen/kwalificaties in dit register, is vanuit Peridos eenmalig een lijst aangeleverd aan Vektis met alle zorgverleners met een actuele kwaliteitsovereenkomst. U hoeft hier dus geen actie op te ondernemen. Vektis informeert u zodra de juiste erkenningen/kwalificaties zijn doorgevoerd. De Regionale Centra kunnen u voortaan ondersteunen bij het doorgeven van mutaties in deze kwalificaties aan Vektis. **Let op:** u blijft zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van uw erkenningen/kwalificaties in Vektis. Dit is belangrijk voor het verwerken van de declaraties door zorgverzekeraars.

Wel of geen NIPT als er afwijkingen zijn gezien bij het ETSEO en vice versa

Waarom mag er geen NIPT meer worden uitgevoerd als het eerste trimester SEO afwijkend is?

Als het eerste trimester SEO afwijkend is, wordt in het Centrum voor Prenatale Diagnostiek bepaald wat de juiste vervolgzorg is voor deze zwangere. Op die manier krijgt de zwangere de best passende zorg aangeboden. Wilde de zwangere meedoen aan de NIPT, maar heeft ze op dat moment nog geen bloed laten prikken? Dan moet de counselor de aanvraag voor de NIPT intrekken.

Waarom mag er geen eerste trimester SEO worden uitgevoerd als de NIPT afwijkend is?

Als de NIPT afwijkend is, wordt in het Centrum voor Prenatale Diagnostiek bepaald wat de juiste vervolgzorg is voor deze zwangere. Op die manier krijgt de zwangere de best passende zorg aangeboden. Heeft de zwangere al een eerste trimester SEO gepland? Dan zegt de counselor deze afspraak af.

Moet de uitslag van de NIPT bekend zijn voordat het eerste trimester SEO wordt uitgevoerd?

Nee, dat hoeft niet. Als de zwangere bloed heeft laten prikken voor de NIPT en ze de uitslag nog niet binnen heeft, mag de echoscopist het eerste trimester SEO gewoon uitvoeren.

Een zwangere doet een NIPT. Een paar dagen later blijkt dat zij een afwijkende uitslag heeft bij het eerste trimester SEO. Wordt de NIPT dan stopgezet?

Nee, dan wordt de NIPT doorgezet. In dit geval wordt geen terugbetaling gedaan. Alleen als de zwangere nog geen bloed heeft laten afnemen, trekt de counselor de aanvraag voor NIPT in en komt een zwangere in aanmerking voor terugbetaling. Bij het counselingsgesprek is het handig de zwangere erop te wijzen altijd zo laat mogelijk te betalen voor de NIPT. Dan hoeven er zo min mogelijk terugbetalingen gedaan te worden.

Voor meer informatie zie [De relatie met andere onderzoeken | Prenatale en neonatale screeningen \(pns.nl\)](https://pns.nl)

Evaluatie webinars 1 en 30 november 2021 en webinars 2022

Op 1 november vond een algemeen landelijk webinar plaats en op 30 november een casuïstiekbespreking. Er keken 1.422 zorgverleners naar de livestream en het webinar werd gewaardeerd met een 7,5. Dit webinar is nog steeds terug te kijken via [deze link](#).

Op 30 november keken er 932 zorgverleners. Dit webinar kreeg een 8,5 als rapportcijfer. De presentatie van Andrea Stoop met de beelden die gebruikt kunnen worden voor het ETSEO-logboek is geplaatst op de website van [de CLBPS](#). De casuïstiekbespreking is vanwege de gevoelige beelden niet terug te kijken.

De webinars worden enorm gewaardeerd door de deelnemers. In de evaluatie is aangegeven dat men het fijn vindt dat er geen reistijd is, dat je de beelden goed ziet op het beeldscherm en dat de concentratie hoog is. Vanwege het succes van de webinars willen de regionale centra ook in 2022 landelijke webinars organiseren. In het najaar zullen opnieuw twee webinars georganiseerd worden, een algemeen webinar en een casuïstiekbespreking. Houdt hiervoor de nieuwsbrieven in de gaten. In het voorjaar van 2022 hopen de regionale centra bijeenkomsten op locatie te kunnen organiseren, mits de coronabeperkingen dat toelaten.

Opleiding ETSEO-echoscopist

Begin volgend jaar is er opnieuw gelegenheid om u aan te melden voor de opleiding tot ETSEO-echoscopist. Dit zijn de voorwaarden voor deelname:

- U heeft een kwaliteitsovereenkomst voor het tweede trimester SEO met een Regionaal Centrum én
- U heeft minimaal 500 tweede trimester SEO's verricht en een voldoende behaald bij de beeldbeoordeling door een Regionaal Centrum.

Belangrijk: heeft u nu nog geen 500 tweede trimester SEO's uitgevoerd, maar verwacht u dat aantal wel binnenkort te halen? Meld u dan ook bij uw Regionaal Centrum. Het Regionaal Centrum beslist dan of u al toegelaten wordt tot de opleiding.

De opleiding bestaat uit de volgende drie onderdelen:

1. Vragenuur op dinsdag 18 januari 2022 van 19.30 tot 20.30 uur via Teams. Hieraan voorafgaand kijkt u [twee webinars](#) terug.
2. De toets is op donderdag 3 februari 2022 van 20.00 tot 21.00 uur.
3. Voor het volgen van de vaardigheidstrainingen zijn er twee mogelijkheden in maart in [Utrecht UMC](#) en [Amsterdam UMC](#)

Wijziging Kwaliteitsbeoordeling eerste trimester SEO (ETSEO)

Beoordeling nekplooi/NT

Een aanvulling ten aanzien van de beoordeling van de nekplooi/NT bij het eerste trimester SEO. In sommige gevallen is het niet mogelijk de NT te meten. Zorg ervoor dat u in dat geval wel het beeld vastlegt waarop de nekplooi wordt beoordeeld.

Beoordeling extremiteiten (armen en benen)

Vanwege onduidelijkheden over het in beeld brengen van de armen en benen bij het eerste trimester SEO, is een wijziging in de Kwaliteitsbeoordeling doorgevoerd. Deze wijziging dient ter verduidelijking en draagt bij aan een efficiënte aantoning van structurele afwijkingen.

Bij het eerste trimester SEO gaat het om het van proximaal naar distaal *beoordelen van de beide bovenste en onderste extremiteiten (armen en benen)* en de *aanwezigheid van beide handen en voeten*. In de kwaliteitsbeoordeling stond eerder aangegeven dat alle lange pijpbeenderen in beeld moesten zijn. Echter: de proximale botten (humerus en femur) beoordeelt u wel, maar deze hoeven niet te worden vastgelegd. Uitzondering hierop is het vastleggen van de femurlengte in het kader van de biometrie.

Geen wijziging, maar goed om nogmaals te benadrukken: de stand van de voeten hoeft niet te worden beoordeeld bij het eerste trimester SEO en er hoeven ook geen vingers te worden geteld. Soms is echter wel een polydactylie zichtbaar: verwijst dan naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek. En ook als een afwijkende stand van de handen of voeten opvalt, verwijst u naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek.

Leg de beoordeling van de armen vast in twee afbeeldingen:

- Afbeelding 1: Beoordeling arm en hand rechts
- Afbeelding 2: Beoordeling arm en hand links

Let hierbij op:

- Verbinding/aansluiting onderarm en hand in beeld
- Twee botten onderarm in beeld (ulna en radius)
- “Rechts” en “links” annoteren

Leg de beoordeling van de benen vast in twee afbeeldingen:

- Afbeelding 3: Beoordeling been en voet rechts
- Afbeelding 4: Beoordeling been en voet links

Let hierbij op:

- Verbinding/aansluiting onderbeen en voet in beeld
- Twee botten onderbeen in beeld (tibia en fibula)
- “Rechts” en “links” annoteren

Wijziging Kwaliteitsbeoordeling tweede trimester SEO (TTSEO)

Beoordeling extremiteiten (armen en benen)

Ten behoeve van eenduidigheid in de formulering, is de tekst in de Kwaliteitsbeoordeling voor het tweede trimester SEO ook aangepast. Bij het tweede trimester SEO gaat het ook om het van proximaal naar distaal *beoordelen van de beide bovenste en onderste extremiteiten (armen en benen), inclusief beoordeling van de lange pijpbeenderen*. En daarnaast het beoordelen van de *aanwezigheid van handen en voeten, inclusief de stand van de handen en voeten*.

Daarbij stond altijd aangegeven dat de lange pijpbeenderen in beeld moesten zijn. Dit werd op verschillende manier geïnterpreteerd. Echter ook hier geldt: de proximale botten (humerus en femur) beoordeelt u wel, maar hoeven niet te worden vastgelegd. Uitzondering hierop is het vastleggen van de femurlengte in het kader van de biometrie.

Leg de beoordeling van de armen vast in twee afbeeldingen:

- Afbeelding 1: beoordeling arm en hand rechts
- Afbeelding 2: beoordeling arm en hand links

Let hierbij op:

- Twee botten onderarm in beeld (ulna en radius)
- Verbinding/aansluiting onderarm en hand in beeld
- Stand van de handen in beeld
- “Rechts” en “links” annoteren

Leg de beoordeling van de benen vast in twee afbeeldingen:

- Afbeelding 3: beoordeling been en voet rechts
- Afbeelding 4: beoordeling been en voet links

Let hierbij op:

- Twee botten onderbeen in beeld (tibia en fibula)
- Verbinding/aansluiting onderbeen en voet in beeld
- Stand van de voeten in beeld
- “Rechts” en “links” annoteren

Ter toelichting

Doel is het SEO efficiënt vast te leggen zonder daarbij ernstige pathologie te missen. Bij beide termijnen wordt geen ernstige skeletdysplasie gemist wanneer alleen de distale botten (ulna, radius, tibia en fibula) worden vastgelegd. Tijdens beide SEO's wordt een arm of been van proximaal naar distaal beoordeeld. De proximale botstructuur wordt dus ook altijd gezien, maar is soms niet mooi vast te leggen als de foetus erop ligt.

Bovenstaande wijzigingen zijn doorgevoerd in de [kwaliteitsbeoordeling eerste trimester SEO](#) en de [kwaliteitsbeoordeling tweede trimester SEO](#). Ook het [format scoringsformulier](#) voor het eerste trimester SEO is geactualiseerd en is vinden op PNS.nl.

Opleidingsplekken beschikbaar tweede trimester SEO opleiding

Voor de TTSEO opleiding die start op 28 januari 2022 zijn er nog 4 opleidingsplekken beschikbaar. Interesse? [Meld u dan aan!](#) (link Fontys)

Aanlevering counselings- en TTSEO gegevens per 1 januari 2022 niet meer via Excel

Zoals het RIVM aan het begin van dit jaar heeft aangegeven, is het per 1 januari 2022 niet meer mogelijk om de gegevens van de counseling en het TTSEO via Excel-bestanden aan te leveren aan Peridos. Gegevensaanlevering kan vanaf die datum, net als bij het ETSEO, alleen nog met XML-berichten via ZorgMail aan Peridos. **Informeertijdig bij uw bronleverancier of dit mogelijk is per die datum. Loopt u tegen knelpunten aan, informeer zo spoedig mogelijk uw regionaal centrum.**

Informatiebeveiliging & Privacy, onlosmakelijk met elkaar verbonden: Veilig mailen

Elke zorgverlener, zorgaanbieder en Regionaal Centrum heeft te maken met de verwerking van algemene en bijzondere persoonsgegevens. Gegevens die met uiterste zorgvuldigheid verwerkt dienen te worden. De hedendaagse techniek geeft ons hier steeds meer handvatten voor, maar bevat ook kwetsbaarheden in het gebruik ervan.

Veilig mailen is mailen via een programma dat geclassificeerd is als 'veilig' (een voorbeeld hiervan is het programma 'Zorgmail'). De verbinding tussen de zender en ontvanger komt daarmee tot stand via een verbinding die een extra bescherming biedt waarin berichten worden versleuteld. Deze manier van mailen geeft mogelijkheden om veilig en makkelijk te communiceren met collega's, patiënten, cliënten, overheidsinstanties of andere partners binnen de zorgketen.

De praktijk laat zien dat 'onveilig mailen' een vaak voorkomende incidentmelding is. Wet en regelgeving zoals de AVG en de NEN7510 stellen hier duidelijke eisen, waaraan elk RC en zorgverlener zich moeten houden.

De 'gouden regel' is dat een combinatie van algemene persoonsgegevens (zoals naam, BSN en geboortedatum) en bijzondere persoonsgegevens (zoals medische informatie) nooit onbeveiligd verstuurd of doorgestuurd mogen worden. Indien het dergelijke persoonsgegevens betreft moet het via een beveiligde portal. Indien deze gegevens verstuurd worden aan de helpdesk Peridos, dan kan de communicatie veilig verlopen via [het webformulier](#) op de Peridos-website. In het algemeen geldt: stuur zo min mogelijk persoonsgegevens!

Bewustwording is vaak een eerste stap om beveiligingsincidenten te voorkomen. Dit vraagt een alertheid van een ieder die hier mee te maken heeft.

Positionering Prenatale Screening in relatie tot reguliere zorg

Op 16 december is een rapport aangeboden aan de Tweede Kamer waarin de resultaten van een onderzoek gepresenteerd zijn naar de vraag of prenatale screening als reguliere medische zorg geregeld zou moeten worden en niet via Wet op bevolkingsonderzoek. De belangrijkste conclusie uit het onderzoeksrapport is dat geen van de geïnterviewde partijen, professionals en (aanstaande) ouders pleit voor het aanmerken van prenatale screening als reguliere medische zorg. De meerwaarde van de huidige positionering van prenatale screening wordt met name gezien in de landelijke uniformiteit met centrale coördinatie en regie op het programma. In het onderzoeksrapport zijn enkele adviezen gegeven om de organisatie van de prenatale screening verder te optimaliseren.

Kortom: een compliment voor ons allen over hoe we de prenatale screening in Nederland uitvoeren!

Voor aanvullende info, raadpleeg dan de website van [de rijksoverheid](#)

Extra aandacht voor bestaande COVID-maatregelen

Naar aanleiding van de nieuwe aangescherpte COVID-maatregelen per 18 december jl. willen wij iedereen vragen de zwangeren te (blijven) verwijzen naar de informatie hierover op:

- www.pns.nl/13-wekenecho/13-wekenecho-en-covid-19
- www.pns.nl/20-wekenecho/20-wekenecho-en-covid-19

www.pns.nl is aangevuld met relevante informatie. De maatregelen zijn niet gewijzigd, maar verdienen in deze aanhoudende weerbarstige tijden extra de aandacht van zowel de zorgverlener als de zwangere. Graag voor drie punten hieruit uw extra aandacht:

1. Alleen de partner mag mee

Wijs op uw website, bij de counseling en bij het maken van de echo-afspraken erop dat naast (of in plaats van) de partner géén andere begeleiders én géén kinderen mee kunnen naar het eerste trimester SEO en tweede trimester SEO. U kunt hiervoor verwijzen naar de website van het RIVM (www.pns.nl). Zeker nu de scholen zijn gesloten, is het belangrijk dit extra te (blijven) benadrukken.

2. Mondneusmasker

Informeert de zwangere duidelijk over het dragen van een mondneusmasker tijdens het echo-onderzoek waarbij geen 1,5 meter afstand gehouden kan worden. Informeer haar bijvoorbeeld bij de counseling, op uw website, bij het (telefonisch) inplannen van de afspraak en bij de ingang van het echocentrum. Zwangeren hebben meer risico om ernstig ziek te worden van COVID-19. Zie voor meer informatie: www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/zwangerschap

3. Zelftest of afspraak bij de GGD bij zwangere met klachten?

Hierover is navraag gedaan bij het LCI. Ook voor zwangeren geldt dat men een zelftest kan gebruiken bij klachten die passen bij COVID-19. Bij een positieve test dient de zwangere een afspraak bij de GGD te maken om de uitslag te laten bevestigen. Bij klachten kan men ook meteen een afspraak maken bij de GGD. Zelftesten kunnen niet gebruikt worden voor het opheffen van quarantainemaatregelen. Daarnaast wordt zwangeren met een kwetsbare gezondheid geadviseerd om altijd een testafspraken te maken bij de GGD. Zie www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/testen/zelftesten. Een zwangere met een negatieve (zelf)testuitslag mag naar het SEO komen.